

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd Kredietbank Limburg (verder te noemen KBL).

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de ontwerpbegroting twaalf weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Binnen deze termijn kan de raad zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam.

Met bijgevoegde raadsnota wordt de raad in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te uiten inzake de meerjarenbegroting 2024-2026 en de begrotingswijziging 2023. Daarnaast wordt de jaarrekening 2022 ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

Beslispunten

1. In te stemmen met de doorgeleiding van bijgevoegd raadsvoorstel, waarin de gemeenteraad geadviseerd wordt om:
 - a). Als zienswijze over de meerjarenbegroting 2024-2026 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg bij het dagelijks bestuur in te brengen dat:
 - De raad de noodzaak benadrukt om in 2023 besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR zodat de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante en meer voorspelbare begroting.
 - De raad verzoekt de gevolgen van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder.
 - b). Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg.
 - c). De jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 6 juni 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Bijgaand treft u ter kennisgeving de jaarstukken 2022 aan van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. De jaarrekening is in de vergadering van 30 maart 2023 door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. De controleverklaring ontbreekt nog als gevolg van vertraging in het proces bij de accountant. De accountant heeft aangegeven dat de inhoud en strekking van de jaarrekening overeind blijft en er een goedkeurende verklaring zal volgen. Deze zal worden nagestuurd. Daarnaast treft u de begrotingswijziging 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 aan. Beide documenten zijn gebaseerd op de gerealiseerde kosten en opbrengsten in 2022.

De begrotingswijziging 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 worden voorgelegd aan de raad zodat deze in de gelegenheid wordt gesteld om zijn zienswijze te uiten. Definitieve vaststelling van beide documenten zal plaatsvinden in de vergadering van het Algemeen Bestuur van KBL op 30 juni 2023. Verder wordt de raad in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de jaarrekening 2022.

2. Context

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd Kredietbank Limburg.

3. Gewenste situatie

De begrotingswijziging en de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling onderschrijft de visie op schuldhulpverlening van de gemeente Maastricht, waarbij ervan wordt uitgegaan dat schulden een belemmering vormen voor deelname aan de maatschappij. Het doel, zoals opgenomen in het Aanvalsplan Armoede en Schuldhulpverlening 2020-2024, is zo min mogelijk mensen in de schulden en zo kort mogelijk in de schuldenstress. Daarom wordt aan alle inwoners, binnen de gestelde (wettelijke) kaders, ondersteuning geboden om een schuldensituatie te voorkomen, op te lossen of anders beheersbaar te maken (stabilisatie).

Hierbij staat, wanneer mogelijk, de zelfredzaamheid van de inwoner centraal. De gemeente biedt de kans om een schuldensituatie te voorkomen, te stabiliseren of op te lossen, maar de inwoner blijft zelf verantwoordelijk voor het slagen van het in te zetten traject. De

ontwerpbegroting is een reële en op praktijkervaringen gebaseerde inschatting van de inkomsten en uitgaven van KBL.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Algemeen

In 2022 is KBL, zoals toegezegd, met hulp van een extern bureau aan de slag gegaan om tot een transparante kostenstructuur te komen. Het was de bedoeling dat het effect hiervan tot uiting zou komen in de 1e begrotingswijziging 2023. Echter het besluit van gemeente Heerlen om uit de GR te treden heeft dit proces ernstig beïnvloed waardoor besluitvorming over een nieuwe kostenstructuur nog niet afgerond is. Dat neemt niet weg dat de eerste stappen gezet zijn met het invoeren van een kostendekkend tarief voor bewindvoering in de 1^e begrotingswijziging 2023.

Jaarrekening 2022

Zoals op bladzijde vier van de jaarrekening te lezen valt bedraagt het positieve exploitatieresultaat over 2022 vóór toevoeging aan de reserve € 17.000. Er zijn echter een aantal kanttekeningen:

- In de eerste begrotingswijziging 2022 was al rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat ad € 612.000 (de bijdrage van Maastricht hierin bedraagt € 192.000 en is al verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening).
- De GR-gemeenten financieren KBL middels bevoorschotting per kwartaal op basis van een vooraf vastgestelde begroting. Op het moment dat er in een jaar minder

dienstverlening gerealiseerd wordt dan in de begroting is vastgelegd, wordt het restant van het voorschot terugbetaald. In de Corona-periode is weliswaar van deze afspraak afgeweken, maar het was de bedoeling om in 2022 weer volgens deze systematiek te gaan werken. Gaandeweg 2022 is echter gebleken dat er minder dienstverlening afgenomen werd dan vooraf ingeschat. Dit betekent achterblijvende baten terwijl de lasten veelal vaste lasten betreffen en slechts beperkt beïnvloedbaar zijn. Uiteindelijk zou dit leiden tot een fors negatief exploitatieresultaat waar gemeente Maastricht conform de verdeelsleutel haar aandeel van zou moeten betalen. Over het optreden van een negatief resultaat bent u geïnformeerd op 31 oktober in de RIB van KBL. Het Algemeen Bestuur heeft vervolgens in december besloten om de voorschotten niet te verrekenen zodat op deze manier elke gemeente haar eigen onderbesteding voor haar rekening neemt.

- Gemeente Maastricht heeft in 2022 een totaal voorschot betaald ad € 2.279.000 (dit is al verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening) en heeft voor € 2.022.199 aan dienstverlening gerealiseerd. Dit betekent een onderbesteding ad € 256.801. Dit bedrag wordt conform de afspraak om voorschotten niet te verrekenen, niet terugbetaald aan gemeente Maastricht. Hierbij is de bijdrage in het vooraf ingecalculerde negatieve exploitatieresultaat buiten beschouwing gelaten.
- Voor 2022 moet gemeente Maastricht nog een bijdrage ad € 8.763 voldoen die betrekking heeft op de afboeking van oninbare kredieten. In principe is hier in de gemeentelijke begroting geen rekening mee gehouden maar aangezien de bijdrage voor 2023 (zie volgende kopje) lager uitkomt dan oorspronkelijk begroot is er binnen onze begroting voldoende ruimte om het bedrag ad € 8.763 op te vangen.

Overigens wordt het positieve resultaat van € 17.000 toegevoegd aan het eigen vermogen van KBL. Dit bedrag overschrijdt het vastgestelde maximale weerstandvermogen niet waardoor er geen terugbetalingsverplichting is.

Begrotingswijziging 2023

De primaire meerjarenbegroting 2023 -2025 betrof een pro forma begroting die voortbouwde op de aantallen in de eerste begrotingswijziging 2022. In de eerste begrotingswijziging 2023 zijn een aantal uitgangspunten verwerkt:

- *Realisatie 2022.* De aantallen die gerealiseerd zijn in 2022 vormen de basis voor de begrotingswijziging.
- *Bewindvoering.* De afgelopen jaren zorgde het product bewindvoering voor grote verliezen. KBL is niet in staat gebleken om deze vorm van dienstverlening aan te bieden

tegen de wettelijke tarieven die het ministerie van Veiligheid en Justitie hiervoor jaarlijks vaststelt. BMC heeft het afgelopen jaar onderzocht wat het juiste kostendekkende tarief voor deze vorm van dienstverlening bij KBL is. Dit tarief is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2023. Dit leidt weliswaar voor alle gemeenten tot een kostenstijging ten opzichte van de realisatie op bewindvoering in 2022, maar dit leidt ook tot een neutrale begroting 2023 van KBL waarbij de baten en lasten in balans zijn. In tegenstelling tot de 1^e begrotingswijziging 2022 is er dit jaar op voorhand geen bijdrage in een negatief exploitatieresultaat noodzakelijk.

- *Voorschotten*. In 2023 worden de voorschotten niet afgerekend op realisatie.
- *Prijsindexatie*. De directie KBL heeft het Dagelijks Bestuur geadviseerd om een prijsindex te hanteren van 4%. Dit percentage is gebaseerd op door KBL ervaren kostenstijging als gevolg van inflatie. Bekende prijsindexen zoals b.v. CPI zijn moeilijk toe te passen op deze GR, omdat dit niet overeenkomt met de ervaren realiteit. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies overgenomen.

Voor gemeente Maastricht betekent dit dat de oorspronkelijke bijdrage van € 2.559.000 bijgesteld wordt naar € 2.509.000. Samen met de bijdrage voor de afboeking van oninbare kredieten 2022, huisvestingskosten en btw 2023 komt het benodigde budget in 2023 op € 2.650.000. Gelet op het verschil tussen het bedrag in de gemeentebegroting (€ 2.738.000) en het benodigde bedrag voor KBL (€ 2.650.000) is indexering van het gemeentelijke budget in 2023 niet noodzakelijk.

Meerjarenbegroting 2024 tot en met 2026

De meerjarenbegroting 2024-2026 bouwt voort op de gerealiseerde aantallen in 2022 en betreft een pro forma begroting. Doordat er ook in deze jaren gewerkt wordt met kostendekkende tarieven voor bewindvoering betreft het een sluitende meerjarenbegroting.

Het financiële beeld voor de komende jaren ziet er als volgt uit:

	Begroting KBL	Begroting Maastricht
2024	€ 2.507.000	€ 2.820.000
2025	€ 2.507.000	€ 2.820.000
2026	€ 2.507.000	€ 2.820.000

Aangezien het een pro forma meerjarenbegroting betreft wordt er vooralsnog geen wijziging in de gemeentelijke begroting voorzien.

Risico's

Er zijn een aantal factoren die een risico vormen ten aanzien van de gemeentelijke programmabegroting:

- *Onzekerheid effect koopkrachtverlies op gevraagde dienstverlening*

Uit onderzoek blijkt dat in 2022 zes op de tien huishoudens financieel ongezond of kwetsbaar is. Het kabinet heeft enkele koopkrachtmaatregelen genomen, maar deze zijn veelal niet structureel van aard. Dat lijkt een toename van schuldenproblematiek in de komende jaren te impliceren. We hebben tijdens en na afloop van de Corona crisis gezien dat het heel lastig is om te voorspellen wat de impact van dergelijke ontwikkelingen is op de vraag naar schuldhulpverlening. De voorspellingen die destijds gedaan zijn over een sterk stijgende vraag naar schuldhulpverlening zijn niet uitgekomen. Die onvoorspelbaarheid maakt het moeilijk om een goede inschatting te maken van de omvang van de dienstverlening van KBL. Omdat er bij schuldhulpverlening sprake is van een open einde financiering kan dit tot onverwachte stijging van uitgaven leiden. Tegelijkertijd kan een achterblijvende vraag leiden tot een negatiever exploitatieresultaat.

- *Onzekerheid gevolgen uittreding gemeente Heerlen*

Nu gemeente Heerlen heeft besloten om uit de GR te treden moet er een uittredingsregeling worden opgesteld. Het Algemeen Bestuur laat zich hiervoor bijstaan door een gespecialiseerd bureau. Doel van een dergelijke regeling is onder andere om de schade voor de voortzettende gemeenten te beperken. Op dit moment zijn de consequenties van de uittreding van gemeente Heerlen nog niet in beeld.

- *Bekostigingsstructuur*

In de eerste begrotingswijziging 2023 wordt een eerste stap gezet om de kosten beter te verdelen naar daadwerkelijk gebruik per gemeente door al kostendekkende tarieven voor bewindvoering te hanteren. In 2023 zal besluitvorming volgen over de totale kostenstructuur. De verwachting is dat dit voor gemeente Maastricht zal leiden tot lagere kosten. Met de herberekening van de tarieven bestaat de mogelijkheid dat duurdere vormen van dienstverlening gefaseerd afgestoten worden, waardoor er frictiekosten kunnen ontstaan.

- *Geen weerstandvermogen*

De nadelige exploitatieresultaten van de afgelopen jaren zijn opgevangen door de deelnemende gemeenten van de GR, waardoor het eigen vermogen aan het einde van elk boekjaar telkens nihil was. Na afloop van 2022 bedraagt het weerstandvermogen van KBL € 17.000. Hiermee beschikt KBL nauwelijks over enige vorm van weerstandscapaciteit om niet begrote/onvoorziene kosten te dekken.

Conclusie

Gelet op het besluit van gemeente Heerlen om uit de GR te treden is er begrip voor het aanbieden van een pro forma meerjarenbegroting. De nog te treffen uittreedregeling kan immers direct van invloed zijn op de bekostigingsstructuur en zal antwoord moeten geven op de vraag of gemeente Heerlen nog gebruik blijft maken of kan blijven maken van dienstverlening door KBL.

Het college adviseert de raad om in te stemmen met de 1^e begrotingswijziging 2023 en de pro forma meerjarenbegroting 2024-2026. Tevens adviseert het college de raad om in zijn zienswijze de noodzaak te benadrukken om in 2023 tot besluiten te komen over de wijze van bekostiging van deze GR zodat de 1^e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante en meer voorspelbare begroting. Daarnaast adviseert het college de raad om te verzoeken de gevolgen van de definitieve uittreedregeling te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de doorgeleiding van bijgevoegd raadsvoorstel, waarin de gemeenteraad geadviseerd wordt om:
 - a). Als zienswijze over de meerjarenbegroting 2024-2026 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg bij het dagelijks bestuur in te brengen dat:
 - De raad de noodzaak benadrukt om in 2023 besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR zodat de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante en meer voorspelbare begroting.
 - De raad verzoekt de gevolgen van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 en verder.

- b). Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg.
- c). De jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg voor kennisgeving aan te nemen.

12. **Uitvoering, evaluatie en vervolg**

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam wordt van het raadsbesluit in kennis gesteld. Het dagelijks bestuur voegt de eventuele zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

Na vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting 2024 vóór 15 september 2023 aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam stelt de jaarrekening 2022 vast, waarna het dagelijks bestuur deze vóór 15 juli 2023 aan gedeputeerde staten zendt.